

# Мултидимензионален развој на учесници

Особено во контекст на Спорт за развој, спортот претставува повеќе од „само“ физички вежби и обука за вештини. Концептот за мултидимензионален развој го демонстрира тоа преку фактот што не става акцент само на развој на (млади) учесници од спортски аспект, туку ги вклучува целокупните димензии што придонесуваат за сеопфатен развој на (млади) учесници.

Како и секогаш, треба да се има предвид дека постојат пет главни начела и дека СзР може да достигне целосен потенцијал само доколку се земат предвид и ако се применуваат сите начела.



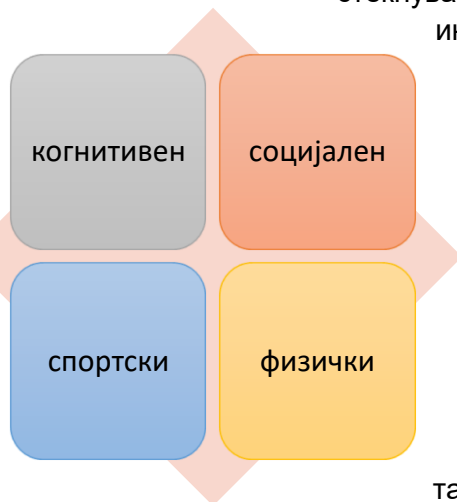
## **Мултидимензионалниот развој претставува сеопфатно**

**начело** што треба да го имаат предвид обучувачите по СзР на сите сесии од обуката по СзР. Важно е обучувачот да избегнува едодимензионален развој на (млади) учесници, којшто става преголем акцент на спортски напредок.

На сесиите од обука по СзР секогаш треба да се интегрира развојот на следниве 4 димензии:

### **Когнитивен развој**

Когнитивниот развој опфаќа напредок што го постигнуваат младите во разбирање на светот и поврзаните односи, како и на процесите на учење преку коишто луѓето стекнуваат знаење за својата околина и ја развиваат својата интелигенција. Целта е да се подобрат когнитивните вештини коишто придонесуваат за развој на критичко размислување.



### **Социјален развој**

Социјалниот развој може да се дефинира како процес на социјализација, којшто опфаќа градење емотивни врски, стекнување вредности, општествени знаења и норми, навики на учење, социјални улоги и однесување со цел да се олесни адаптацијата. Целта е да се зајакнат личните вештини коишто придонесуваат за развој на социјалната структура.

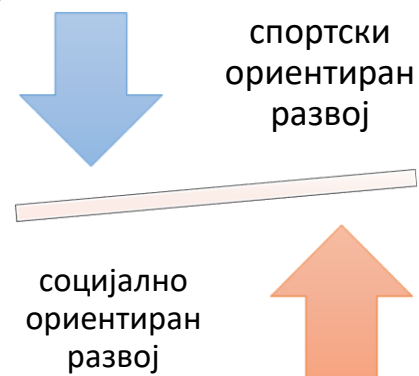
### **Спортски развој**

Спортскиот развој треба да има за цел да ги подобри техничките, тактичките и моторните вештини потребни за соодветниот спорт и да поттикне достигнување извонредни атлетски перформанси.

### **Физички развој**

Физичкиот развој опфаќа физички промени низ коишто поминува секое човечко суштество и коишто имаат особено влијание врз тежината и висината, вклучително и врз растот на коските и мускулите. Целта е да се поттикнуваат општи моторни вештини, здрави навики и физичка благосостојба.

Во тој поглед, сесијата за обука по СзР треба да се сфати како систематска педагошка единица чијашто цел е да ги промовира сите четири димензии на развој со цел (младите) учесници да можат да постигнат подобри резултати во различен контекст од секојдневниот живот. Задачата на обучувачот е да воспостави најсоодветна рамнотежа меѓу когнитивниот, социјалниот, спортскиот и физичкиот развој на (младите) учесници.



Интегрирањето на **развојот на животни вештини** останувањето јасно фокусирано на **структурата на сесија од обука** може да придонесе за воспоставување на оваа рамнотежа. Идеално, различните димензии на развојот не се смета дека се спротивставени, туку дека се дополнуваат едни со други. Обучувачите мора да имаат предвид дека **мултидимензионалниот развој не значи стандардизиран развој**. Учесниците (и младите учесници) ќе бидат во различни фази на развој, што значи дека ќе треба да ја приспособите примената на четирите димензии во согласност со личниот и социјалниот контекст на учесниците. Повеќе за ова може да се најде во основниот курс за **Соодветни образовни цели**.

Како дел од мултидимензионалниот развој, **учењето преку забава** претставува важен концепт што треба да се наоѓа во основата на сите активности во областа на СзР.

Тоа помага за меѓусебно поврзување на петте главни начела, при што обучувачот по СзР секогаш треба да го смета тоа за основна карактеристика. Во суштина, мора да се осигури дека **младите учесници се наоѓаат во центарот на сите активности**.

Со цел младите учесници да го развијат својот целосен потенцијал и да стекнат важни животни вештини преку СзР, треба да им се овозможи да уживаат и да се забавуваат додека учат. Учењето преку забава истовремено претставува средство за постигнување на целта, како и конкретна цел што треба да се постигне. Тоа ги мотивира младите учесници воопшто да присуствуваат на обуки и промовира долгорочност и одржливост во развојот на компетенции.

Спортот нуди бројни можности за вклучување во учење преку забава. Има способност подеднакво да привлече деца, млади и возрасни на начин на којшто традиционалните образовни мерки не можат. Но, учењето засновано на забава не е дадено и не смее да се зема здраво за готово.

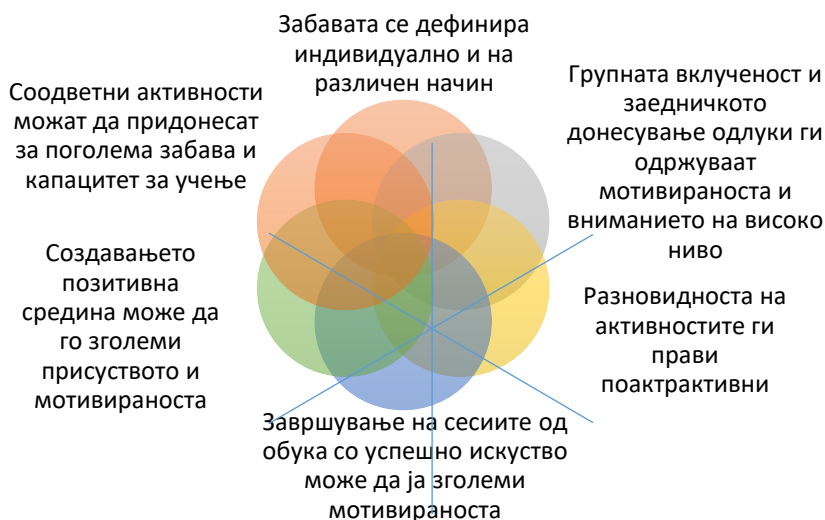
Во планирање и изработкана сесија од обука, обучувачот треба **да ги земе предвид активностите од гледна точка на младите учесници**.

Како моите учесници би ја изработиле активност за себе?

Младите учесници можат да стекнат многу придобивки од учење преку забава. На пример, придобивките ги вклучуваат следново:

- ✓ поголемо присуство на сесиите од обука;
- ✓ зголемена мотивација и внимание за време на сесиите од обука;
- ✓ поодржлив развој на животни вештини.

Затоа, треба да се имаат предвид неколку корисни совети коишто можат да ја зголемат успешноста на сесиите од обука и да ги направат позабавни.



Повеќе информации може да се добијат на основните курсеви за **Улогите и одговорностите на обучувачот** за развој на **Соодветни образовни цели**.